

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne eller kurs:

Historia 1a2

Tema:

Uppfinningar som förändrade världen

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Betygskriterium (E)

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, exempelvis befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmonster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter och jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem. Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet. Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder. Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik. Betydelsen av historia i formandet av identiteter, till exempel olika föreställningar om gemensamma kulturarv.

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

Källa: [Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till uppfinningar och deras påverkan (15 min)

- Diskutera begreppet uppfinning och dess betydelse för samhället.
- Ge exempel på kända uppfinningar och deras historiska kontext.
- Fråga eleverna om de känner till några uppfinningar som förändrat deras liv.
- Presentera kortfattat syftet med lektionen och vad som ska göras under dagen.

2. Grupparbete: Historiska uppfinningar (20 min)

- Dela in klassen i grupper och ge varje grupp en specifik uppfinning.
- Be grupperna undersöka uppfinningens historia, uppfinnare och påverkan.
- Gruppdiskussioner kring hur uppfinningen förändrade samhället och människors liv.
- Förbered en kort presentation som sammanfattar deras fynd.

3. Presentation av gruppernas arbete (10 min)

- Låt varje grupp presentera sin uppfinning för klassen.
- Uppmuntra till frågor och interaktion efter varje presentation.
- Diskutera gemensamt vilka gemensamma teman som framkommit i presentationerna.

4. Avslutande diskussion (5 min)

- Sammanfatta dagens arbete och reflektera över hur uppfinningar fortsatt påverkar våra liv idag.
- Fråga eleverna om de ser några moderna uppfinningar som har liknande inverkan.
- Diskutera vikten av innovation och förändring.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Uppfinningar och samhällsförändringar:** Eleverna ska förstå hur uppfinningar som ångmaskinen, telefonen och internet har revolutionerat kommunikation och industri.
- **Kulturell påverkan:** Diskutera hur uppfinningar kan förändra normer och värderingar inom samhället.
- **Teknologins roll:** Teknologiska framsteg och deras konsekvenser för livsvillkor i olika samhällen.
- **Historiska perspektiv:** Att ge eleverna verktyg att analysera och tolka historia ur olika perspektiv, inklusive sociala och ekonomiska aspekter.
- **Källkritik:** Lär eleverna hur man kritiskt granskar källor gällande dokumentation av uppfinningar och deras påverkan.

Ordkollen

Ord

Förklaring

Etymologi

Uppfinning	En ny lösning eller skapelse som förbättrar eller löser ett problem.	Från tyska "Erfindung", baserat på verbet "erfinden" som betyder att skapa.
Innovation	Införande av nya idéer eller metoder.	Från latin "innovare" som betyder att förnya.
Teknik	Appliceringen av vetenskaplig kunskap för praktiska ändamål.	Från grekiska "techne", som betyder konst eller hantverk.

Diskussionsfrågor

- A. Hur har uppfinningar format vårt samhälle genom historien? Ge exempel.
- B. Vilka uppfinningar anser du har haft störst inverkan på vår vardag och varför?
- C. Finns det uppfinningar som du tycker har haft negativa konsekvenser? Resonera kring detta.

Aktivitet

Eleverna ska i grupper skapa en affisch som visar en uppfinning och dess påverkan på samhället. Affischen ska innehålla fakta om uppfinnaren, tidpunkten för uppfinningen, dess funktion och hur den har förändrat människors liv. Varje grupp presenterar sin affisch för klassen.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är en uppfinning?	En ny lösning eller skapelse som förbättrar eller löser ett problem.
2. Nämn en uppfinning som förändrade världen.	Exempelvis ångmaskinen eller internet.
3. Hur påverkar uppfinningar våra liv idag?	De gör vårt liv enklare, snabbare och mer effektivt.
4. Kan uppfinningar också ha negativa aspekter? Ge exempel.	Ja, exempelvis kan överdriven teknologi påverka vår hälsa negativt.
5. Vad betyder innovation?	Införande av nya idéer eller metoder.
6. Hur ser du på framtiden för uppfinningar?	Det är en viktig faktor för fortsatt samhällsutveckling.
7. Vilka uppfinningar skulle kunna finnas i framtiden?	Exempelvis avancerade medicinska apparater eller hållbara energikällor.
8. Om du kunde uppfinna något, vad skulle det vara?	[Elevernas egna svar]

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats (2-3 sidor A4) som beskriver en uppfinning som de anser ha stor inverkan på mänskligheten. De ska inkludera uppfinnarens bakgrund, uppfinningens historia och dess effekter på samhället.

Citat

"Den största uppfinning som människan gjort är helt klart uppfinningen av uppfinningarna." – Victor Hugo, 1865. Citatet talar om de enastående förändringar och möjligheter som uppfinningar ger mänskligheten, något som är centralt i dagens lektion.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word – Skapar ett dokument.
- □ PPT – Skapar en PPT.
- ➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)